

Nyhetsbrevet «Samfunnsmedisin og Folkehelse» holder deg oppdatert på hva som publiseres av viktige veiledere, rapporter, retningslinjer, brosjyrer, lover og forskrifter innen fagområdet den siste måneden. Vi oppfordrer mottakerne av nyhetsbrevet om å bidra med stoff, gjerne fra eget lokalområde eller fra eget arbeid. Har du forslag til saker send oss gjerne en e-post på katrine.rutgerson@fhi.no.

>> [Påmelding nyhetsbrev](#)

RAPPORT - FOLKEHELSEINSTITUTTET (FHI)

Flere smittede og alvorlig syke blant noen innvandrergupper

Det har vært flere smittede og alvorlig syke blant noen innvandrergupper under pandemien enn gjennomsnittet i befolkningen. Hva vet vi om årsakene til ulikhetene, og hva kan vi gjøre for å håndtere dette bedre i fremtiden?

– Forklaringen på hvorfor vi har hatt høyere smitte blant enkelte innvandrergupper er sammensatt, men vi antar det er en rekke små faktorer som samlet gir stor effekt, sier Thor Indseth, avdelingsdirektør ved Folkehelseinstituttet (FHI).

Han trekker blant annet frem at mange innvandrere bor i byer og områder der smitten har vært høyere som en viktig årsak.

– Vi ser også at inntekt og utdanning betyr noe, men sannsynligvis mindre enn mange har tenkt. Det samme gjelder trangboddhet og størrelsen på familiene, forklarer Indseth.

Økt sårbarhet

Integreringsutfordringer, som svake norskerfardigheter og svak tilknytning til norsk arbeids- og samfunnsliv, gjør at mange blir mer sårbare under en pandemi.

– Utfordringer med for eksempel pålogging med Bank-ID og språk kan forsinke testing, smittesporing og karantene. Selv små forsinkelser i hvert ledd kan få store konsekvenser for smittespredning. At mange innvandrere ferdes i sosiale miljøer med

andre fra samme landbakgrunn kan forsterke denne effekten.

God dialog

Å snakke direkte med representanter for innvandrergupper, i tillegg til spørreundersøkelser og andre kilder har vært viktige kunnskapskilder under pandemien.

– Vi har erfart at direkte dialog med berørte miljøer og målgrupper er avgjørende. Så sent som høsten 2020 ble vi gjort oppmerksomme på at det fortsatt var en del i innvandrermiljøene som trodde det kostet penger å teste seg og at mange slet med digitale påloggingssystemer. Disse opplysningene holdt sammen med statistikk over teststrategier gjorde at vi sammen med Helsedirektoratet kjørte en rekke målrettede kampanjer for å øke testingen blant innvandrere. Vi oppfordret også kommunene til å senke terskelen for testing gjennom å etablere drop-in teststasjoner og mobile teststasjoner i utsatte områder. Etter at dette arbeidet kom i gang så vi at andelen som testet seg økte betydelig blant innvandrere og at de etter hvert hadde høyere teststrategier enn ikke-innvandrere, sier han.

Behov for oppdatert kunnskap

Innvandrergupper er også dårlig representert i mange av spørreundersøkelsene som har blitt gjennomført under pandemien.

– Noe av det viktigste vi kan gjøre fra sentralt hold er å bygge en bedre permanent kunn-

skapsinfrastruktur både gjennom registeranalyser, spørre- og helseundersøkelser og intervjuundersøkelser. Dette vil kunne gi den kunnskapen vi trenger både for overordnede planer og prioriteringer, men også kunnskap som er nyttig for blant annet ansatte i helse og omsorgstjenestene, NAV, kommunenes integreringsavdelinger og Voksenopplæringen.

Etablering av nytt sammenkoblet register

Underveis i pandemien fikk FHI muligheten til å koble sammen registre i langt større grad enn tidligere. Dette ble gjort ved etablering av et nytt sammenkoblet register kalt Beredt C-19.

– Dette muliggjorde langt mer målrettede tiltak i Norge enn hva som har vært mulig i andre land. Det har nok både reddet liv og spart oss for noen av de mest inngripende tiltakene, forteller Thor Indseth.

>> Les hele [Folkehelse rapportens temautgave: Folkehelsen etter covid-19](#) fra FHI.

Sesongen for omgangssyke med norovirus er like om hjørnet

Høst og vinter er høysesong for omgangssyke forårsaket av norovirus. God håndhygiene minsker sjansen for å bli smittet og beskytter mot videre spredning av viruset.

På denne årstiden (høst og vinter) bør helseinstitusjoner alltid mistenke norovirus-infeksjon dersom noen av de ansatte eller pasienter/beboere har oppkast eller diaré. For å hindre videre smittespredning er det viktig at tiltak iverksettes raskt.

Varsling om utbrudd

Ved mistanke om utbrudd av norovirus ved en helseinstitusjon skal man varsle kommunellegen og FHI gjennom CIM-VESUV (vevsbasert system for utbruddsvarsling). Hvis det har gått mer enn fire dager fra siste syke pasient eller ansatt ble symptomfri til neste sykdomstilfelle, varsles det som to separate utbrudd. Utbrudd på flere avdelinger på samme helseinstitusjon, der man regner det som lite sannsynlig at smitte har skjedd mellom avdelingene, varsles som separate utbrudd.

>> [Varsling av utbrudd av smittsomme sykdommer](#)

Andre aktuelle saker...

Overføring av beste praksis i primærhelsetjenesten

Kommuner og andre med ansvar for primærhelsetjenester kan nå søke midler for å delta i et samarbeid om å innføre beste praksis på seks definerte områder. For å få støtte EU-støtte [må enheter som melder seg delta aktivt i prosjektet og rapportere om resultater til EU.](#)

STAMI satsar på kunnskapsoppsummeringar om arbeidsmiljø

STAMI satsar på [kunnskapsoppsummeringar om arbeidsmiljø](#). Hensikten er at arbeidsplasser i hele Norge skal ha tilgang på sikker kunnskap om forebyggende arbeidsmiljøarbeid.

God tilgang på fastleger gir bedre nyfødthelse

Flere fastleger [reduerte antall dødfødsler, ga høyere fødselsvekt, og økte kvaliteten i helsetilbudet for gravide](#) viser en ny studie fra Senter for fruktbarhet og helse.

Kunnskapsbasert pasientinformasjon

På Helsebiblioteket.no finner du kunnskapsbasert pasientinformasjon fra [BMJ Best Practice](#) (oversatt til norsk) og fra [Farmasøytisk institutt ved Universitet i Oslo](#). Dette er brosjyrer som kan gis til pasienter og eller legges ut i ventesoner hos allmennleger, gynekologer, jordmor og på helsestasjoner.

Inkluderingsverktøy fra Norsk friluftsliv

Visste du at Norsk friluftsliv har [egen temaside](#) hvor de har utarbeidet en rekke inkluderingsverktøy på ulike områder.

FHI endrer lederkabal

Folkehelseinstituttet (FHI) omrokerer [innen smittevern- og beredskapsfeltet](#) og gir nye titler til flere kjente navn.

Kommuner kan søke Klimasats-støtte før 15. november

Det er fortsatt mulighet for kommuner og fylkeskommuner [å søke støtte til lokale klimatiltak](#) fra Miljødirektoratet med søknadsfrist 15. november.

Avventer 2. dose for 12- til 15-åringer

Folkehelseinstituttet (FHI) anbefaler å [avvente mer kunnskap før 2. dose tilbys til 12- til 15-åringer](#). FHI skal gjøre en ny vurdering ved starten av 2022.

Redaktør: Katrine Rutgersen

E-post: katrine.rutgersen@fhi.no

Dato: 28. oktober 2021

Foto: Colourbox

[Påmelding nyhetsbrev](#)